

8. kapitola

SEXUÁLNÍ ORIENTACE**Co o ní rozhoduje a jak vzniká**

Abychom se vyznali v dnešním světě, potřebuju vysvětlit základní pojmy. Když mluvíme o tom, že se rozhoduje, jakou budeme mít sexuální orientaci, co tím přesně myslíme? Je to něco, co se určuje už při narození, nebo se to vyvíjí časem? A co všechno vlastně může ovlivnit náš psychosexuální vývoj během života?

Když se ptáte na tak složitou otázku, je dobré si představit, že sexuální orientace je jako složitá mozaika. Ta mozaika se skládá z mnoha dílků – našich vrozených vlastností, výchovy a životních zkušeností. Naše biologická výbava, kterou si neseme od narození, hraje velkou roli. To jsou ty konstituční faktory, které tvoří základ, ale vše pak ovlivňuje to, co se během života naučíme a jak jsme vychováni.

Mohl byste mi to vysvětlit na příkladech, jak se liší muži a ženy nejen fyzicky, ale i na jiných úrovních?

Říkáme tomu pohlavní dimorfismus, fascinující věc. V jádru naší sexuality se nachází dvojtvárnost, kdy samička vypadá jinak než samec. A to nejen fyzicky. Dimorfismus zahrnuje celou škálu prvků – začínáme u chromozomálního pohlaví, kde máme XY u mužů a XX u žen. Pak tu máme diferenciaci pohlavních žláz, jako jsou varlata a vaječníky, a dále hormo-

nální poměry v těle. Zahrnuje to i vnitřní reprodukční orgány a morfologii vnějších pohlavních znaků, které určují naši biologickou identitu. Takže třeba rozdíly ve výšce, ochlupení, hloubce hlasu, ale i psychologické rozdíly, jako jsou emoce a chování.

Jak do toho zapadají primární a sekundární pohlavní znaky, o kterých se učí ve škole? Můžete mi říct víc o tom, co každý z nich zahrnuje?

Primární a sekundární pohlavní znaky jsou klíčovou součástí naší pohlavní identity. Primární pohlavní znaky zahrnují ty základní biologické prvky, jako jsou chromozomy a reprodukční orgány, které máme už při narození. To jsou ty genetické a fyziologické základny.

Pak tu máme sekundární pohlavní znaky, které se objevují během puberty. To je doba, kdy se nám mění stavba kostry, mění se typ ochlupení, hlas se prohlubuje a tak dále. Tyto změny přidávají další rozměr naší pohlavní identitě a vizuálně nás odlišují.

A konečně terciární pohlavní znaky – ty nejsou tak viditelné, ale zahrnují rozdíly v myšlení, emocích a chování. To znamená, že ovlivňují naše osobní prožívání a to, jak interagujeme s ostatními lidmi.

Říkáte tedy, že všechny tyto vrstvy přispívají k tomu, jak se formuje naše sexuální identita. Co je tedy tím hlavním faktorem, který nejvíc ovlivňuje sexuální rozdílnost mezi lidmi?

Všechny tyto vrstvy přispívají k celkovému obrazu naší pohlavní identity. Nejdůležitějším faktorem v této mozaice je hormon testosteron. Je to klíčový hormon, který se tvoří přirozeně ve varlatech a nadledvinách. Představme si třeba mladého chlapce, který se mění v muže. Díky testosteronu mu začínají růst